

FOGARAS ÉS VIDEKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Uj idők, uj emberek.

Cegléd, 1908. január 1.

A beköszöntött ujesztendő uj embereket talál Fogarasvármegye kormányzatában és Fogaras — immár rendezett tanácsu város, — közigazgatása élén.

Romba dőlt a régi önmagát is tulélt rendszer; esődöt mondott az egész vonalon. Az uj idő rácáfolt a hirhedt „nélkülözhetetlenségre“, meg más egyebekre, a mikre most boritsuk engesztelően a feledés fátyolát. . . .

Szél József főispán öszinte egyénisége, egyenes jelleme, finom tapintata és igaz hazafisága megtalálta az utat a szivekhez; hirdette, de meg is tartva a jogot, az igazságot, a méltányosságot mindenkivel szemben nemzetiségi különbség nélkül.

Ha a multban nincs öröm, van remény a jövőben. Ahol Szél József a főispán, Belle Sándor alispán, ahol Benedek Arthurok, Bocskor Ádámok, Herszé-

nyi Imrék állanak a vármegyei és városi közigazgatásban, az első sorban: ott joggal lehet elmondani, — jövőben van remény.

Amennyire innét a távolból az eseményeket fel- s kiismerni vélem és lelki szeméimmel odalátok: magam is szentül hiszem, — amit ez érdemes lap hirdet, — a „renezánsz, a megújhodás dicső hajnalát.“

Ime hát a fogarasi orsz. képviselő-választás küzdelmei és viharai nem multak el nyomtalanul. Ami akkor elfogta és magával ragadta a lelkeket, ami kitörésre bírta a szivekben lappangó érzelmeket: az a páratlan fellelkesülés felrázta a közvéleményt. Mint a villámlás, bevilágított a közélet sötét éjszakájába; mint a vihar, megtisztította eltespedt levegőjét. Akik akkor nem félték, nem szégyeltek, azoknak kétszeres dicsőség. De akik a vihar elmúltával átlátják, legalább utána, hogy arra szükség volt, hogy az ma áldást hoz: azoknak is üdv és szeretet.

A sors különös rendelkezésénél fogva nekem is volt részem ez áldásos és gyönyörűséges átalakulásban.

És ha közelben nem is lehetek, innét a messze távolból küldöm szivből fakadó üdvözlömetem.

Az uj emberek uj idők eszméit vigyék közhatóságaikba, hivatali működéseikbe.

Igazság, méltányosság, szeretet legyen a vezérlő csillaguk. Keressék a közeledést a néppel különbség nélkül. Hallgassák meg és értsék át a szegény népnek buját-baját, szenvedését, vágyát és törekvéseit. Amikor ott a zöld asztalnál tanácskoznak, első és főgondjuk legyen: az istenadta nép.

Ne feledjék, hogy a hivatalok vannak a népert és nem a nép a hivatalokért. Ez régi igazság, de megvalósulva mégis uj. A nép ne csak erejét és hatalmát lássa és érezze a közhatóságnak, de támogató, segítő, áldó jobbkezt is, hogy ezen és ilyen közigazgatáson át tanulja

TÁRCA

LÉGI HAJÓS

Légi hajós vagyok én csak,
Ki célokat h'jába tűz.
Szél viharja hajómra csap
És a céltől messze űz
Akkor itten mire vagyok
Én, a világ porszemé?! . . .
S im az égen csillag ragyog, —
Minth-mintha intene:
Meg nem törni, meg nem állni.
Uj célokért harcra szállni,
Mig vér csak egy csépp marad, —
Tiéd — „ez“ az akarat!

HIMFY SZÜLŐHELYÉN.

Itt a régi utcák során
Ballagok nagy csendesen . . .
Himfy itt járt! . . . A föld porán
Lába nyomát keresem.
Tán amott a grófi kertben
Csengő kacaj várta őt
S Himfy lépett sebesebben
S Himfy ölelt drága nő . . .
De szól egy hang: Legyen elég,
Ne „itt“ keresd a szellemét!

„Ott“ egy zengő pacsirta,
Bus dalait az irta!

Halmly Gyula.

Le a cylinderrel.

Nem zárkozhatunk el az elől, hogy közre ne adjuk az alábbi levelet, amelyet a mai postával kaptunk. A levél így hangzik:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Negyvenöt éves, római katolikus, büntetlen előéletű családapá vagyok. Különös ismertető jeleim nincsenek, ha csak azt a potyajegyet nem tekintem annak, amelyet a bal hónom alatt viselek, s amelyet teljesen potyán kaptam az édesanyámtól. Költséges passzióim nincsenek, kivéve azt, hogy délutánoként kávéházba járok és ott megiszom egy kávét, nem tulajdonságosan sötéten, de nem is világosan, dupla habbal, három darab cukorral és határozott élvezettel. Családi életem eddigelé igen nyugodt volt. Minden héten kaptam a feleségemtől egy pofont, a gyermekeim jól tanulnak és teljesen vörhenymentesek, a szobalányom pedig mintacselédek közé tartozik, eltekintve attól a három, — részben káplári, részben

cugszfüreri rangot viselő katonától, akik jó viszonyt tartanak fenn velem. Nem ruházokdom fényűzően: a kabátom ujját egy kisebb igényű hölgy tükörnek használhatná, olyan fényes.

Egy hét óta azonban megváltozott a helyzet. Mult héten ugyanis a pokoli gondolatom támadt, hogy cilindert veszek magamnak. A cylinder, igen tisztelt Szerkesztő ur, olyan ruhadarab, amely az embert három nap alatt népszerűvé teszi. Akivel csak találkozik az ember, felveti a szellemes kérdést: — Végig ész van abban a kalapban?

Erre én vigyorgok, ő szintén vigyorg és azt gondolja, hogy én nagyon okos ember vagyok, mert mulatok az ő buta viccén. Igaz, hogy én belsőleg nagyon undorodom tőle, de ő valósággal szerelmes lesz belém a vigyorgásomért. Szóval: népszerűségi szempontból megvettem a cilindert. Tíz forintba került, de én azt mondtam a kereskedőnek, hogy majd a kávéházban fizetek. Külsőleg ugyanis a cilindert tettem fel, önmagamban pedig azt, hogy a kávéházban alsóiban viszanyerem a cylinder árát. Tévedtem. Elvesz-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladeköt, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

szeretni és imádni a közös édesanyát: a magyar hazát. Hogy ne legyen se oka se kedve kivándorolni senkinek szülőföldjéről. Itt éljed és halnod kell, ezt érezze az a szegény ember.

Intsék, óvják és figyelmeztessék szerető gonddal a polgárságot arra a több évezredek de örökké igaz közmondásra, amit azonban ismételni sajnos, sohasem fölösleges, hogy: Concordia pavae res crescunt, discordia maxime dilabuntur. Arra, amit mint Fogaras képviselőjelöltje ezek lelkesedése mellett hirdettem volt, hogy nemzetiségi-, osztály- és felekezetikülömség nélkül legyünk egyik és egyenlők a magyar haza szeretetében.

Az újév napján a messze távolból szeretettel küldöm im szívből fakadó üdvözlőmet.

Adja az egy igaz Isten, hogy az új emberek új eszméket hozzanak és hogy az új eszmék új idöket teremtsenek — új, jobb és boldogabb idöket!

Dr. Halász László.

Tisztújító közgyűlés.

Folytatás és vége.

A felsorolt tisztviselők nagyjából a törvényben meghatározott esküt letette, mely meghatározott aktust a közgyűlés élén megéljenzett. Az eskü elhangzása után főispán meleg szavakban üdvözli az újonnan megválasztott tisztikart s annak élén az újonnan megválasztott alispánt s mint már kiprobált jó kezébe visszaadja neki a vármegye pecsétjét.

Belle Sándor alispán úgy maga, mint tisztársai nevében megköszöni a főispán és

tettem nyolc forintot. Volt tehát egy 18 forintos cilinderem. Igaz, hogy kaptam érte feleségemtől egy pofont, de ez mellékes.

Három nap alatt tetemes népszerűsége tettem szert. Ekkor történt, hogy a Betlen-utcában valaki illetlenül viselkedett a hölgyekkel szemben. Az egész város fel volt háborodva és mindenki a cilinderes urat kereste, hogy barátságos lincselésben részesítse. Így történt, hogy tegnap megszólított Szivarka Mór:

— Te, nem te voltál az a Betlenutcai?

Cilinderem mélyéig elpirultam és felháborodva tiltakoztam a gyanúsítás ellen. De hiába! Éreznem kellett, hogy az emberek gyanakodva néznek a cilinderemre és homlokomon, illetve koponyámon szégyenbélyegként ül a cilinder. Képzeld, szerkesztő ur, egy 18 forintos szégyenbélyeg!

— Mindez azonban semmi. Tegnap haza megyek és kötelességemhez híven meg akarom csókolni a feleségemet. Kötelességemben azonban megakadályozott három pofon és egy virágváza, melyek közül az első három az arcomat, az utóbbi egy pedig a fejemet érte. Képzeld, hogy a virágváza szeget ütött a fejembe.

— Nyomorult! — sikoltotta feleségem. — még megakarsz csókolni megbecstelenített ajkaiddal?

E szavakkal egy névtelen levelet tartott felém. A levélben el volt mondva, hogy én vagyok a Betlen-utcai ur.

a bizottság bizalmát s imént megnyilvánult elismerését — a megye pecsétjét azon ígérettel veszi át, hogy azt nemcsak híven megőrzi, de a hozzáfűződő hagyományokat, az országos törvényeket hazánk javára, vármegyünk felvirágoztatására és a nép jóllétének előmozdítására — mind maga meg fogja tartani, mind mások által megtartatni.

A bizottság nevében Simon Jenő törv. hat. bizottsági tag magyarul, Dr. Senchea János biz. tag pedig román nyelven komoly és meghatározó beszédekben üdvözlik az alispánt és a megválasztott tisztikart. Mindkét üdvözlő beszédre az alispán magyar és román nyelven válaszolva mondott köszönetet. A beszédek nyomán felhangzott éljenzések után főispán ur a tárgysorozat többi pontjának tárgyalására — nevezetesen a különféle bizottságok választására délutáni 1/4 órát tűzött ki — s kérve a tagokat, hogy azon minél számottevőbb jelenjenek meg — a közgyűlés menetét felfüggesztette.

A délutáni tárgyalásokon már kisebb számban jelentek meg a tagok és az érdeklődés is csökkent, habár pl. a közigazgatási bizottságba eszközölt titkos választás folyamán mégis 100—100 szavazat adatott be.

A szavazatok nagyon megoszlottak, így Balla Károlyra 76, Fleissig Gyulára és Péchy Jánosra 75—75, Steinburg Frigyesre 56, Recsán Maximiliánra 50, Páncél Károlyra 48, Borzea Miklósrá és Dr. Vasu Oktáviánra 25—25, Dr. Tursu Jánosra 24, Dr. Popescu Tivadarra 24 és Hersényi Imrérre 20 szavazat adatott be s így a legtöbb szavazatot nyert első öt tag (Balla Károly, Fleissig Gyula, Steinburg Frigyes fogarasi lakosok, Péchy János oláhujfalusi és Reosán Maximilián vajdarebsei lakosok lettek a közigazgatási bizottság tagjai.

A többi bizottságok, illetve választmányok közfelkiáltással lettek egyhanguan megválasztva. Így az igazoló választmányba

Már-már egészen kétségbe estem, mikor bejön a szobába a kis fiam, aki most lett 6 éves. Oda jön hozzám és azt kérdi:

— Papa, maga a kéjenc?

Felordítottam. Hisz itt egy tervszerű hajszáról van szó! Felkaptam a cilinderemet és rohantam egyik kalaposhoz.

— Adjon egy kalapot! — kiáltottam reá. Ezt a cilindert pedig dobja fenébe!

A kalapos vigyorgott.

— Maga ma az ötödik mondja kajánul.

— Na ja, nem hiába csináltuk meg a lakkot.

— Mit?

— A L. A. K. K.-ot, vagyis: Le A Köcsög kalapot! Tudniillik, kérem, mi nem készítünk cilindereket és ilyenkor télfelészomoruan érezzük, hogy az emberek a mi kalapjaink helyét cilindert visznek. Felfogadtunk tehát egy embert, egy szemtelen fiút, aki a Betlen-utcában cilinderrel sétál és szemérmetlenkedik. Azután névtelen leveleket intézünk minden cilindertulajdonos nejéhez. Uram, nem is képzeli, milyen kalapforgalmat csinálunk azóta!

Hát kérem, szerkesztő ur, így történt a dolog. Az összes cilindertulajdonosok jól felfogott érdekében kérem, tessék ezt az ügyet leleplezni és én cilindert, — nem kalapot emelek önök előtt!

Kiváló tisztelettel maradok:

Zeonge Tihamér, s. k.
volt cilindertulajdonos.

öt tag, az állandó bíráló választmányba három tag, az egészségügyi bizottságba nyolc tag, a vármegyei állandó választmányba 24 tag, a tiszti nyugdíjalap kezelő bizottságba négy s a jegyzői nyugdíjalapot kezelő bizottságba szintén négy tag, a vármegyei mezőgazdasági bizottságba 16 tag, az adófelszólamlásai bizottságba egy rendes és egy póttag lett megválasztva.

A loavató bizottságok elnökei és a lótenyésztő bizottságok tagjai is meg lettek választva; az árvaszékhez pedig nyolc szavazó kültag beválasztva. Megalakított a négy járási mezőgazdasági bizottság, 1908. évre pedig helyettes tiszti ügyészül Dr. Serbán Miklós ügyvéd lett kijelölve. Végül a községi számadások tárgyalására és megvizsgálására az elnökök küldettek ki az összes községekbe.

Mivel szándékunk az összes választmányok és bizottságok névjegyzékét annak idején lapunkban közzétenni, illetőleg ismertetni, — ez alkalommal feleslegesnek tartjuk a megválasztottak neveit felsorolni.

Már későre járt az idő, midőn főispán — mint elnök — elismerő szavak kíséretében a közgyűlést bezárta, köszönetét fejezve ki a bizottságnak a választások során tanúsított higgadt és méltányos maguktartásáért és éljenzések között távozott a teremből, mely lassan-lassan kiürült és elsötétedett, nyoma sem maradván annak, hogy a reggel mennyi kétség, mennyi aggodalom, mennyi bizonytalanság, remény és csüggedés, az emberi szívnek mily vegyes érzelmei szorultak be e hideg falak közé.

Fogaras átalakult.

Fogaras, 1908. jan. 4.

A régen várt, óhajtott átalakulás az 1907-ik év végén, hosszú előkészület és munkálkodás után végre megtörtént. Talán nem minden egyes óhaj teljesedett be, talán nem ujhódott meg olyan arányban a város tisztviselői kara, de örvendetes a változás és a megújulás, a munkásoknak jelentékeny felrészítése.

A dicső multtal bíró, hajdani fejedelmi sasfészek: Fogaras, 1863-ban lett várossá. Az erről szóló hiteles okmány birtokunkban lévén, annak érdekes szövegét itt adjuk:

„Ő császári és apostoli királyi Felsége, Erdély nagy Fejedelme és Székelyek Ispánja, legkegyelmesebb urunk nevében.

Méltóztatott ő cs. és kir. apostoli Felsége folyó évi Szent Mihály hó 14-ről kelt legfelsőbb kegyelmes kir. határozata által Fogaras községét kegyelméből a városok sorába felemelni, egyszerűsmind valamint egy, a fogarasvidéki tisztség és az ottani főkapitány tiszthatalmától merőben független, a kir. főkormányzószék alá közvetlenül alárendelt önálló tanácsnak, ugyszintén egy a kitett törvényszéki ülnökök hatáskörével fölruházott egyes városi bíróságnak fölállítását oly módon legkegyelmesebben megengedni, hogy egyéb tekintetben a polgári és büntető ügyekre

nézve, a fogarasvidéki törvényszék illetősége fennmaradjon.

Mely legfelsőbb kegyelmes kir. határozvány örvendetes tudás és ahhoz való tartás végett önöknek ezennel megíratik. Az erdélyi nagyfejedelem-ségbeli kir. főkörmányszéknek, Nagyszebenben, 1863-ik év október hó 12-én tartott üléséből.

Gróf Crenneville.

1876-ban tette Fogaras, 25 más társával együtt azt a végzetes lépést, hogy városból, nagyközséggé fejlődött vissza, viselvé hivatalos címerében ezt az un kum felirást: *Fogaras város, mint nagyközség, azaz fából csinált vaskarika.* Hogy a regále felosztás és más egyéb helytelen intézkedések, — ezek közé számítva elsősorban a községgé való visszafejlődést is — milyen kárára váltak Fogarasnak, mennyire súlyosították azt, nem kell mondanunk egy szóval sem, csak rámutatunk a jelenlegi állapotokra, a nyomoruságos, vagyontalan helyzeire, a rémséges pótdóra, az adóságokra, az intézmények eddig észlelt tarthatatlanságára, a közérdek, a közjó árvaságára. Szóval, hogy nem volt helyes a községgé visszafejlődés, azt maga a kétségbeesztő helyzet bizonyítja és így feltétlenül szükség volt az átalakulásra, ezt minden elfogulatlan gondolkozású ember beláthatja, mert hiszen úgy, ahogy eddig volt csak évről-évre hanyatlott Fogaras, más csapásra kellett tehát térni, próbálni kell, hátha ezen a másik uton jobban boldogulhat. A várossá való átalakulás egyedüli ellenérve a pár százalékkal fokozódó pótdó, ami évről-évre fokozatosan úgy is feltétlenül, a hivatalos kimutatás szerint okvetlenül bekövetkezett volna.

Ne higgyék olvasóink, hogy mi az „add meg uram Isten, de mindjárt” közmondás hívei vagyunk. Jól tudjuk, hogy óriási munka, türelem, kitartás kell ahhoz, míg a község bajait a város rendbe hozza és a hanyatló Fogarast a boldogulás útjaira vezeti. Kifejtette az új polgármester, szép beszédében, hogy 32 évi megyei szolgálata alatt ha nem mindig tehetett is úgy, amint szeretne volna, most, független állásában erélyesen és buzgón fog odahatni, hogy Fogarast a virágzás időszaka felé vezető utra terelje. És ez így is van helyesen. Teljes bizalommal várjuk a szép ígéret bevalását, amit csak nagy és erős kitartás, erély, sem jobbra sem balra le nem térő, egyenes utirány hozhat meg.

De hogy elején kezdjük, ide írjuk a tisztviselő választás teljes lefolyását.

December 30-án reggel 9 órakor nyitotta meg *Belle Sándor* alispán az ülést, szép beszédben. Majd a kandidáló bizottságot jelölték ki, mire az vissza-

vonult, hogy megegyezvén, előterjessze az állásokra jelölteket. Szavazás alá csupán a polgármesteri állás került, a többi egyhangú felkiáltással dőlt el. Polgármesternek pályáztak *Hersényi Imre* és *Bokros Emil*. *Hersényi Imre* 44, *Bokros* 9 szavazatot kapott, így nagy többséggel lett megválasztva Fogaras polgármesterévé *Hersényi Imre*, nyug. főszolgabíró, ki is fenntemeltett szép beszéddel köszönte meg a kitüntetését. Ezuton üdvözölközünk mi is új polgármesterünknek, kívánva neki, hogy szép tervei valóra váltva emelje, erősítse Fogarast.

A többi állásokra pályáztak:

I. Tanácsosnak: *Dr. Schul Mór*, *Bartalis Ferenc*. Megválasztott: *Dr. Schul Mór*.

II. adóügyi tanácsosnak: *Kontesveller József*, *Papp István*, *Szilágyi Ágoston*. Megválasztva: *Kontesveller*.

Ügyésznek: *Dr. Popescu Tivadar*.

Pénztárosnak: *Parászka Lajos*, *Szilágyi Ágoston*, megválasztva: *Parászka*.

Ellenőrnek: *Vagács Atilla*, *Pap István*, *Szilágyi Ágoston*, megv.: *Vagács*.

Iktatónak: *Jancsó Sándor*, *Csernok Ernő*, *Deubel Adolf*, megv.: *Jancsó*.

Rendőrbiztosnak: *Jakócs Sámuel*, *Lengyel Béla*, *Csernok Ernő*, megválasztva: *Jakócs*.

I. végrehajtónak: *Szabó Gyula*, *Zander Károly*, *Lengyel Béla*, megv.: *Szabó*.

II. végrehajtónak: *Lengyel Béla*, *Zander Károly*, *Janó Gábor*, megválasztva: *Lengyel*.

Irnoknak: *Papp István*, *Fogolyán Sándor*, *Deubel Adolf*, megválasztva: *Papp István*.

Fogyasztási adókezelőnek: *Rosenthal Gyula*, *Deubel Adolf*, *Magyari Dénes*, megv.: *Rosenthal*.

Ellenőrnek: *Bucholzer Rezső*, *Deubel Adolf*, *Köncze Andor*, megválasztva: *Bucholzer*.

Szülész nőknöknek: *Ancsán Verona*, *Goldner Sarolta*, *Simon Gyuláné*, *Konstantinus Jánosné*, megv.: *Ancsán Verona*, *Simon Gyuláné*.

Nem került választás alá *Dániel Ödön* városi orvos és *Pisztelka Péter* állatorvos és a két városi jegyző: *Szentpáli Gyula*, *Ancsán József*, akik életfogytiglan vannak megválasztva.

Az új év és az új éra hajnalán köszöntjük a tisztviselőket, akik hivatva vannak erre a mi szép és dicső múltu kis városunkra a renezánszot, a boldogulás és haladás virradatát elhozni!

H. Gy.

A visszavándorlás.

Irta: *Gábor Dániel*.

A komoly szemlélő figyelemmel kísérte az amerikai vándorlás kérdését. Amíg egyfelől fájdalommal telt szívvél nézte a hazai

munkáscarok folytonos apadását, más oldalról már előre láthatta, hogy Amerika ma-holnap kénytelen lesz a bevándorlókat visszavándorlásra kényszeríteni.

És tényleg folyton visszatérnek véreink az igéret földjéről, akik magukkal hozzák az idegen világ nézetét, az idegen szokásokat.

A belügyi kormány már is intézkedéseket tett a visszavándorlókat munkával leendő ellátása ügyében. Bizonyíték ez arra, hogy kormányunk minden lehető akar megtenni és teszen is a munkásnép boldogulása érdekében.

Azonban nem lehet és nem is szabad mindent a kormánytól várunk.

Szerény nézetem szerint társadalmi bajokat a kormány támogatása mellett csakis társadalmi akció útján lehet gyógyítani.

Itt van a munkás kérdés!

Tagadhatatlan, hogy e téren a kormány sokat tett, de hazánk társadalmának még mostan is rideg, merev magatartást tanúsít ez ügygel szemben. A munkás osztály a nemzet testének egyik szerve. Ha pl. ezen szerv beteg, természetes dolog, hogy a betegség megtámadja a többi rokonszervezetet is és a test észrevétel nélkül bár, de lassan korhad el.

Ezért vagyok én bátor a visszavándorlás iránt olyan meleg érdeklődést tanúsítani és szívemből kívánom, hogy hazánk társadalmának ezen égető kérdéssel mindaddig foglalkoznia kell, míg azt hazánk magának a munkás-osztály érdekének megfelelőleg meg nem oldotta.

Talán nem is kockáztatok sokat, ha merem állítani, hogy a munkás osztály kérdésének helyes, megfelelő elintézése egyik legfőbb érdeke hazánknak.

Ma még nem késő, ma még munkásaink — kevés kivételtől eltekintve, hazánkat ép úgy szeretik, mint apáik ezelőtt. De ki biztosít bennünket arról, hogy a magyar munkás-osztály nem jut a nemzetköziek martalékává rövid néhány év alatt? Ime a kérdés, amely minden igaz hazafit gondolkodóba kell hogy ejtse!

Láthatjuk tehát, hogy a 12-ik órában vagyunk, társadalmunknak hazafias kötelessége e kérdés megoldásával foglalkoznia.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

— **Kinevezés.** Amint biztos forrásból értesülünk *Göldner Károly* kir. táblabíró, járásbíróságunk érdemes vezetője a marosvásárhelyi táblához lett kinevezve. Midőn gratulálunk, egyszersmind elmondhatjuk, hogy e kinevezés veszteség a fogarasi kir. járásbíróságra, pontos és lelkiismeretes vezetőt veszítve el.

— **Daranyi miniszter a városok vizellátásáról és csatornázásáról.** Daranyi Ignác földmivelésügyi miniszter a marosvásárhelyi küldöttségnek, mely a diszpolgárrá történt megválasztásáról szóló oklevelet nyújtotta át, a székelyvárosok közegészségügyi viszonyaira a következőket mondotta: „Hogya méltóztatnak a statisztikát elővenni, akkor azt méltóztatnak találni, hogy azon városokban, melyekben elkészült a vízvezeték és a csatornázás, a halandósági arány lényegesen megváltozott és egészségügyi tekintetben szinte új korszak kezdődött az illető városokra.” Megelégedéssel regisztráljuk a miniszter ezen kijelentését, mert lapunk hasábjain már ismételtén felhívtuk városunk

közönségét ezen legfontosabb közegészségügyi közművek létesítésére és több ízben rámutattunk arra, hogy a villamos világítás, aszfalt-járdák és diszes vározházak létesítése, mint dekoratív dolgok, csak vízvezeték és csatornázás létesítése után következhetnek.

— **Felülfizetés.** Dr. Halász László ceglédi köz- és váltó ügyvéd, volt képviselő jelöltünk, Halmy Gyula szerkesztőhöz 5 koronát küldött felülfizetésként a magyar dalegyet hangversenye alkalmából. Szerkesztőnk a küldött 5 koronát rendeltetési helyére juttatta s ez uton mond a jótékony ügyvédnek, — aki nem feledkezik meg Fogarasról — hálás köszönetet.

— **Jótékonyosság.** Rosenberger János dr. köz- és váltó ügyvéd — mint minden évben négy év óta — úgy most is átadta a főgimnázium igazgatójának: Major Károly dr.-nak a harminc koronát, melyet az év végén az a tanuló fog elnyerni, aki a történelem tanulmányában a legjobb eredményt fogja elérni. — Tíz év óta fenn álló fiatal főgimnáziumunk még mindig nincs abban a helyzetben, hogy szorgalmas jó magaviseletű, vagy szegénysorsú tanulóit kellőképp tudná megjutalmazni hasonló eredetű jutalomdíjak hiányában. Vajha támadnának Rosenberger dr. ügyvédhez hasonló jótékony adakozók, akik az intézet célját szívükön hordva szintén áldoznának a jótékony oltárán, mert a jótét mindig — önmagát dicséri.

— **Községi vadászterületek bérbeadása.** A közigazgatási bíróság döntvényben monotta ki, hogy községi vadászterületek bérbeadásánál az árverési feltételeket a kikiáltási árt, s az árverés határnapját a község képviselőtestülete köteles megállapítani, s ezen, részben a törvény, részben pedig a kifejtett törvényes gyakorlat által reáruházott feladatát a községi elöljáróságra át nem ruházhatja. A megállapított árverési feltételekbe pedig olyan kikötések, melyek a vadászati törvény kifejezett rendelkezéseivel ellentétben állanak, vagy melyek az árverés eredményének, illetve az elérhető bérösszeg mérvének csökkentésére befolyással bírhatnak, fel nem vehetők. Továbbá arra való tekintettel, hogy a vadászat gyakorlása közben a vadászatot gyakorló által, valamint a fővadak (szarvas, dámvad) által okozott károk felbecsülése és megállapítása tárgyában követendő eljárást részben maga a vadászati törvény (7. és 16. szakasz) részben pedig a fennálló polgári törvények szabályozzák, a község képviselőtestülete az árverési feltételekbe, valamint a megkötendő bérleti szerződésekre, a kártalanításra nézve külön eljárási szabályokat s mi több olyan szervezetet, melynek határozata jogerős intézkedést képez, meg nem állapíthat.

— **Meghívó.** A fogarasi iparos ifjak önképző egyesületének f. hó 5-ére hirdett közgyűlése közbejött akadályok miatt f. hó 12-ig elhalasztatik, amely nap délutáni 2 órájára az egyesület t. tagjai a jelzett helyre tisztelettel meghívottak.

— **Székely szövetség naptára.** A marosvásárhelyi „Szabadság” kiadásában Lajos Dénes főszerkesztő által diszes és kitűnően szerkesztett naptár jelent meg, Székely szövetség Naptára címen. Ára egy korona. Ajánljuk közönségünk heces figyelmébe.

— **Halálozás.** Kósa Mihályné szül. Ilyefalvi Petke Borbála életének 56, házasságának 33-ik évében m. év és hó 29-én

elhunyt Fogarason. Bardócz Károly polgártársunk anyósát temették el az elhunytban, kinek temetése múlt év és hó 31-én nagy részvét mellett ment végbe a református egyház szertartásai szerint.

— **A román felirások eltávolítása az iskolákról.** Poppea Miklós karánsebesi gör. keleti román püspök, a következő rendeletet intézte egyházkerülete papságához:

Tekintettel az 1907. évi XXVII. t. c.

17. szakaszára, mely kimondja, hogy az iskolai épületeken csak magyar felirások lehetnek, elrendelem, hogy az iskolai épületekről a nem magyar felirások nyolc nap alatt eltávolíttassanak. Mellékelve küldöm a törvény szakaszának teljes szövegét.

A „Tribuna” ezért a rendeletért hevesen támadja a püspököt és azt írta, hogy a püspöki konzisztórium a törvényt nem helyesen értelmezi.

— **Villamos fűrés.** A favágók stájerolása szerencsére ezen a télen befagyott. Hej pedig milyen szépen kicirkalmazták ősszel, hogy egy öl fát az idén 6, 7, 8 koronáért fognak föl vágni. Igen, de közbe szótám a villamos fűrés — mondván — egy öl fa felvágás hasítással háromba vágva, helyre rakva 4-40 K. lesz! S ez autodaféval beállott a stájeroló favágók alkonya, mert favágatásért mindenki Kaufmannhoz fordul s nem ökemikhez!

— **Deák Ferenc-Szálloda.** A főváros egy érdekes és szép látványossággal gyarapodott. Az Aggtelek-utca 7. száma alatt a Rákóczi-ut közelében alig öt pernyi távolsággal a keleti pályaudvartól, pazar kényelemmel berendezett szállodát vezet Pallay Miksa tulajdonos. A nagy s szaktudással vezetett szálloda külső és belső kiállításai meggyerő elegáns, a szobák kényelmesek és lakályosak, központi fűtéssel, amerikai önműködő márvány mosdók és villamos világítással vannak ellátva. A vendégeknek elegendő számú fürdőszoba áll rendelkezésre, a féregmentes lakószobák mindenütt rézbutorokkal vannak berendezve és szőnyegekkel borítva. A pompás kényelem mellett még pontos és szolid kiszolgálásban van részük a vendégeknek. A szállodában fényesen berendezett kávéház is van, melyet szintén a tulajdonos kezel dícséretes szakértelemmel.

— **Járványos betegségek.** A f. hó 1-én összegyűlt egészségügyi bizottság — konstátálván, hogy most meg már különösen a vörheny kezd grasszálni, sőt sajnálatos áldozatokat is szed, — azt határozta, hogy f. hó 13-áig elhalasztja az iskolák megnyitását. Ez azonban még nem jelenti azt, hogy akkor okvetlenül megnyitják, hanem akkor újra összeülnek és a betegségek terjedése vagy megszűnése szerint határoznak a további intézkedésre nézve. És ez így van helyesen, a sok gyenge gyermeknek e hideg időben, egészségtelen, ködös levegőben, valószínű veszély lenne most az iskolába járás még a regályos betegségek uralma nélkül is.

— **Kurucnóták.** Mint lapunkban hirdettük, Kálmán Farkas kurucnótái, diszes köntösben elhagyták a sajtót és ezóta már bizonyosan minden előfizető megkapta. A 14 lapból álló, 26 nótát tartalmazó dalfüzetet csakély 4 koronáért kapják a zenekedvelők. Hiteles szakértők bírálata szerint a kurucnóták gyöngyei e nóták, az igazi régies kuruczene hű tükörei. Ajánljuk zenekedvelőink b. figyelmébe. Kapható a szerző özvegyénél Endrődön. (Békésm.)

— **Házalók, kéregetők.** Egy idő óta

tele van városunk gyanus házaló és rongyos kéregető alakokkal, akik azután örömmel használták fel az alkalmat, hogy 1908. jan. 1-én: „bujókát” kívánjanak. Reméljük, hogy az új hatóság nem sokára végét fogja venni ennek a helytelen szokásnak s szigorú rendeletet ad ki a kéregetés és házalás ellen.

— **Közírré tétetik:** Reméljük, hogy a hatóság 1908. január 1-től kezdve be szünteti a dobolást s a vele járó „közírré tétetik”-et mint olyan elévült, rossz intézményt, amely csak a csöselékek, cselédleányoknak s másoknak szólt mint büszéges hallgatóknak. Mert uri ember nem állhatott oda a dobos elé s így bizony sokszor nem értesültek a közírré tétetett valódi tárgyáról, aminek természetesen kellemetlenség lett a vége sokszor. E helyett ott a rendes hirdetés falragaszokon s itt a lap, azért van, hogy ezt is közölje.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejárattal, villanyvilágítással. Részgyak, fürdők kitűnő konyha. Olcsó árak, Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **Kellenek-e munkaházak?** A földmivelésügyi miniszter a munkaházak létesítéséről szóló törvény értelmében körrendeletet küldött a törvényhatóságokhoz, melyben felhívja a városokat, hogy amennyiben munkaházakat akarnak létesíteni s ehhez segítyt kívánnak, nyújtsanak be indokolt felterjesztést a miniszterhez. Kétségtelen, hogy ilyen munkaházakra nálunk is nagy szükség lenne, csak az a baj, hogy a városnak a fölajánlott segíty dacára sincs ilyenek létesítésére pénze.

— **Nagyszombati zenészből — miniszter.** Az osztrák kormány egyik legutóbbi tagja, a cseh Prasek 1887—1888-ban mint zenész káplár szolgált az akkor Nagyszombaton állomásozó 31. gyalogezred zenekarában, ahol résztvételért kezezt, az ezrednek Bécsbe való távozására óta semmit sem hallottunk róla mindaddig, míg képviselő nem lett. Egykori zenész-kollégái közül többen jelenleg a nagyszombati városi zenekarnak a tagjai.

— **Meghívó.** A „Fogarasi Magyar Dalegyet” 1908. évi január hó 5-én d. u. 4 órakor az állami elemi iskolában évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyet alapító, — működő — és pártoló tagjait tisztelettel meghívjuk. Egyidejűleg értesítjük a választmányi tag urakat, hogy 3 órakor, a közgyűlést megelőzőleg választmányi ülés is lesz. Szives tudomásul közöljék az alapszabályok X-ik szakaszának i) pontját, mely a következőket tartalmazza: „A közgyűlés csak az összes működő és alapító tagok 2/3-ának jelenlétében hozhat érvényes határozatokat. Ha a tagok ily számban nem jelennek meg, az elnök rövid időre új közgyűlést hirdet ki ott helyt, mely másod ízben megtartandó közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül határoz.” A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Az évi számadás felülvizsgálása s a felmentvény megadása. 5. Alapszabály módosítás. 6. Tisztújítás. 7. Indítványok. Fogaras 1907. évi december 30-án. Dr. Hámoszky O. elnök. Szontgyörgyi J. titkár.

— **Székely lámpás.** Horváth Ignác negyvennyolcas alezredes egy zsebkönyv alakra összehajtható székely lámpást küldött be a kolozsvári Erekye Múzeumnak, melyet ő 1849-ban éjjeli lovaglászai alkalmával hasz-

nált. A nagy idők lámpása annyira praktikus és ügyes terméke a székely iparnak, hogy a Múzeum az ipar-történelmi szempontból is érdekes lámpát elküldte a marosvásárhelyi ipari szakiskolának, mely annak mintájára ujjakat fog gyártani.

— **Trafikosok öröme.** A pénzügyigazgatóságokhoz érdekes és fontos miniszteri rendelet érkezett a kis-trafikosok érdekében. A trafikosok ugyanis már régebben panasztáltak, hogy az okmánybélyegok és váltó-ürlapok eladására egyenesen ráfizetnek, mert a kincstártól mindössze másfél százalék jutalékot kapnak és az elárulás közben megrongálódott holmiért a kincstár csak a leg-ritkább esetben térít vissza valamit. Ezen az abuzuson segített most a pénzügyminiszter azzal, hogy elrendelte az okmánybélyegok és váltó-ürlapok elárulási jutalékának 1908. évi január 1-től kezdődőleg két százalékra való felemelését és azt is, hogy a pénzügyigazgatóságok a bélyegok becseselésénél a legnagyobb méltányossággal járjanak el. A rendelet arra is figyelmezteti a pénzügyigazgatóságokat, hogy az új trafik-engedélyek kiadásánál előzetesen behatóan vizsgálják meg, vajjon az új trafik felállítására nem veszélyeztetni-e a régebbiek megélhetését.

— **Köszönetnyilvánítás.** A múlt számban közölt névsorból tévedésből kimaradt Héjas Pál ur 4 korona felülfizetése, melyet ez uton köszön és nyugtáz az Iparos Ifjak Önképző Köre.

— **Városi szemle.** A székesszék város kiadásában a városi közigazgatás és statisztika köréből havi folyóirat jelenik meg, melynek célja az, hogy a városi közigazgatás folytonos javítása és az élet szükségletei iránt az érzékenységet biztosítsa s a közigazgatás jelentősebb eseményeiről tájékoztatást nyújtson. Ohajtandó, hogy ezen folyóiratot mindazon körök, egyesületek, valamint magánosok, akik érdeklődnek a közigazgatási dolgok iránt, megrendeljék.

— **1908.** Az 1908-ik szökőesztendő uralkodó bolygója, a poéták nagy öröme a hold lézen. A farang január 7-től márc. 3-ig fog tartani, tehát 57 napig mulathatunk, ha kedvünk tartja. A pénz fogyatkozásán kívül az új kalendárium két gyűrűs és egy teljes napfogyatkozást jelez. Az időjárás a jövődélés szerint tulnyomóan nedves, inkább meleg, mint hideg leend. Husvét vasárnapja ezuttal április 12-ére, Pünkösöd pedig június 7-re esik, míg Urnapját június 18-án ünnepeleljük, ha addig életben maradunk. Végül ideírjuk, hogy az 1908-ik szökőesztendő a a könyvnyomtatás felfedezése óta éppen a 468-ik.

— **Tüdővész.** A mi hazánk egyik erős fészke a tüdővész betegedéseknek. 1904-ik évben Magyarországon 77,923 ember halt el tüdővészben. 1907. augusztus hónapban 5040 halt el, amiből Pest megyére esik 264.

— **A segesvári Iparvédő Egyesület,** mint lapunknak jelentik, múlt hó 18--19-ig a vármegye háza földszinti 2. termében házi-ipari kiállítást rendezett, mely f. hó 16-án d. e. 11. órakor a földművelésügyi m. kir. miniszter ur Ö méltóságának képviselője jelenlétében nyílt meg. A megnyitás után társas ebéd volt fél 1 órakor a Grand féle vendéglő éttermében.

— **A baromfitenyésztésből miképp lehet állandó és nagy jövedelmet biztosítani?** A legutóbbi években rohamosan emelkedett nemcsak hazánkban, de a külföldön is a hus ára. Természetes következménye lett ennek aztán az, hogy a közönség a baromfi-hus és tojásfogyasztást óriási mérvben fokozta s így a baromfi és a tojás ára is lényegesen

emelkedett. Kétségtelenül bebizonyítottatott pedig az, hogy a legolcsóbban állítható elé a baromfi-hus és tojás, csak tudni kell annak módját, mert ismeretes dolog az, hogy nem minden baromfi való hus- vagy tojástermelésre s nem minden vidéken lehet az egyik, vagy másik tenyésztést sikeresen folytatni. Ezen fontos tenyésztési ágazat kellő fellendítésére nagyon jó eszközünk van s ez a *Hreblay* Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő baromfitenyésztő szerkesztésével *hetenként* megjelenő „*Baromfitenyésztés*“ című szaklap, mely immár újévtől kezdve a 6-ik évfolyamba fog lépni. Ezen *képes heti szaklapot* a szerkesztőség (*Rákostliget*) mindenkinek, a ki levelezőlapon oda fordul, 3 héten át ingyen és bérmentve küld mutatni, mert a szerkesztő azt akarja, hogy e hézagpótló lapot minden tenyésztő megismerje s abból állandó és nagy haszna legyen. A „*Baromfitenyésztés*“ felöleli és a legteljesebben tárgyalja a *gazdasági és sportbaromfi*, éneklő- és díszmadár, dalamb és *háziállattenyésztési és értékesítési* kérdéseket. Földbirtokosok, bérlok, gazdatisztek, kisgazdák, iparosok és magánosok egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják a „*Baromfitenyésztés*“, a magyar baromfitenyésztési ügy igaz barátját. Előfizetési ára: egy évre 10 kor., félévre 5 kor. Előfizetési pénzek e cím alatt: „*Baromfitenyésztés*“ szerkesztősége *Rákostliget*, (Bpest mellett) küldendők.

Közönség köréből.

E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

A fogarasi első temetkezési egyesület ügye.

Botha Károly ur e lapok multheti számának „nyíltér“-i rovatában közreadott hosszú cikkében azt írja, hogy mint a temetkezési egyesület pénztárosa múlt évi augusztus hó végén leszámolt, s a rozakarat elnémitása céljából ki kell mutatnia, hogy saját pénzből 710 korona 49 fillért adott ki s ezen fölül még 1000 korona biztosítéka is benn van, s így 1710 korona 49 fillér követelése van neki az egylettől.

Mindaddig tehát míg az általa elkövetett hibák ezen összeget meg nem haladják, jobb lenne hallgatni. Az ügy vizsgálatán ki fog tűnni, hogy a sok pletyka csak rágalom volt, tővutra vezetése a közönségnek személyes boszúból. A volt vezetőség mindent megtett, hogy az egyesület jövőjét biztosítsa, hogy azon sok, szegény tagnak, a kik a szájuktól vonták el a falatot, hogy maguknak tisztességes temetést biztosítsanak — káruk ne legyen.

Mintán Botha ur ily módon a nagy közönség elé vitte ez ügyet, ugyan ott kell nekem is, mint a *számadások vizsgálatára kiküldött bizottsági tagnak* meg tenni észrevételeimet a következőkben:

Botha ur a vizsgálat megtarthatása céljából multhatlanul szükségességeket a mai napig sem adta még midt át az új vezetőségnek s e miatt alapos vizsgálat nem tartható.

Az átadott könyvek és iratokból még eddig csupán azt állapíthatam meg, hogy az egyesület ügye *alapszabályellenesen vezetett*. pl. találtam könyvet, melybe be van vezetve 200 halott után a befizetett illeték s ki van mutatva a számadásban 92 korona 55 fillér hátralék.

A könyv tulajdonosa 85 éven is fölülálló öreg ember ma. Fölvétetett 1902. jan. 23-án, tehát 80 évesnél idősebb embert is fölvettek, holott alapszabály szerint 65 éven fölül állót nem lehet fölvenni, de ami nagyon jellemző az illető tag nem is tud semmit arról, hogy ő tagja volna az egyesületnek. Ki állította be? Ki fizette utána az illetékeket? miért? A könyvet Botha ur adta be, neki kell tudnia és felelnie erről.

Találtam olyan könyvet is, a melyben 121 halott után látszik befizetés, de 144 után van elszámolás. Jelentettek be esetet, hogy a könyvre befizettek 36 koronát, de sem a könyvet nem adta át Botha ur az új vezetőségnek, sem számadásában nincsen föltalálható a bevett összeg; ugyezintén a beszedett bélyegok árát, illetve a bélyegoket fiókjában felelte, s az illetők most bélyegtelen okmányok miatt *leletet* kell, hogy fizessenek. Talán lehet némi oka a tagoknak panaszkodni.

Hol a hiba, kit terhel a felelősség, mutatja a számadás és az alapszabály. Kideríteni csakis egy vizsgálat tudja, de ezt akadályozza Botha ur, kénytelen voltam az illetékes *felsőbb hatóság* közbenjárását kérni, annál is inkább, mert az ügy sürgős és fontos, számtalan szegény ember fillérei lévén kockára téve.

A *felsőbb hatóság* beavatkozása nélkül pedig úgy látszik, hogy az ügyet tisztázni nem lehet. Már pedig tisztázni kell gyorsan, hogy tudhassuk, mennyi vagyonnal olvadhunk bele a munkás betegsegélyző egyesületbe.

Gagy Samu.

KÖZGAZDASÁG.

A fogarasmegyei gazdasági egyesület jelentése.

Tekintetes Igazgató választmány!
Mélyen tisztelt Közggyűlés!

Most, midőn Fogarasmegyei Gazdasági Egyesületünk 1906. évi működéséről szóló jelentésemet szorencsém van betérjeszteni — mindenek előtt örömmel jelentem ki, — hogy ennek szomorú hangja, menete ha lesz is — nem azon az alapon történik, amint volt az az elmúlt két előző évben, 1904. és 1905-ben.

Nehéz két év volt az a gazdaközönségre nézve, mert a nagy szárazság miatt majdnem a tönk szélére juttatta a legtöbb földet mivelőt: ha itt erdélyi hazarészünkben nem is, de a királyhágon tuli részekben, különösen a nagy takarmányhiány megtizedelte az anélkül is kevés állatállományt, pedig a földművelés megfelelő állatlétszám nélkül **megy-megy egy darabig, de előbb-utóbb csődöt mond.**

Az 1906-ik év, melyről jelentésem szól, nem hozott reánk szárazságot, sem tartós esőket, normális évrnek mondható és mégis az időjárás kedvezőtlen folyama miatt megkezdődött válságos viszonyok nemhogy javultak, sőt inkább sutyosodtak abban is. Mig az előző évek, nagy gabona termése, úgy, ahogy kárpotoitá az egyéb hiányokat, a munkás- és oselédhiány gyorsan éreztette a drágaság által szomorú következményeit. Tehát a gazda egyik válságból a másikba jutott. Az amerikai kivándorlás nemcsak azért veszedelmes, mert a munkás kezektől fosztja meg hazánkat, — a legjobb munkaerő kivándorlásával, — hanem azért is, mert a

visszavándoroltak ott kün megszokván a magasabb munkabért, itt sem hajlandók sokkal kevesebért dolgozni s a nagy munkás-osztály igényeit is napról-napra növelik.

Fogarasvármegyei Gazdasági Egyesületünk feladata, hogy elsősorban a vármegye közgazdasági életét figyelemmel kísérve, annak minden hiányait — fogyatkozásait — lassan, de fokozatosan kipótolja, szükségait felismerve, módok és eszközökről gondoskodik, melyek azt elenyésztesse s oltalmában a földmivelő nép érdekeit szemelött tartva úgy saját kebelében, mint a magas kormány mindenkor kész segítő jobbát igénybe véve, ha nem is elől, de mindenesetre a többi erdélyi vármegyékkel egyenlő vonalban haladjon.

E feltételt tartva szemelött mindjárt kimondhatjuk, hogy vármegyénkben még sok hiányosság van, még sokat kell pótolnunk, hogy a kor kívánalmainak megfelelhessünk, de másfelől azt is kimondhatjuk nyugodt lélekkel, hogy Fogarasvármegye földmivelése nem maradt el, sőt egyes dolgokban igenis túlhaladta némely erdélyi vármegyének földmivelését; természetesen itt nagy előny volt és nagy előny ma is a m. kir. kincstári birtok, mely vármegyénkben végig vonulva, szakképzett tisztviselők által vezetve, kész iskolával szolgált a tanulni szerető és tanulni akaró gazdaközönségnek.

De most már lássuk vajjon egyesületünk megfelelt-e és mennyiben felelt meg az 1906-ik évben az alapszabályokban lefektetett kötelesegeinek.

Tartottunk az elmúlt évben négy igazasztmányi és két közgyűlést, négy kisebb bizottsági és egy rendkívüli választmányi gyűlést, melyeken 70 pontban több mint 250 beérkezett ügydarabot intéztünk el. Ezen gyűléseken, kivált az ig. választmány tagjai mindig pontosan, nagy számmal vettek részt, de már közgyűléseink nem keltettek oly nagy érdeklőséget, csakis az ig. választmány tagjai és a közel falvak tanítói s egynehány lelkész vettek azokban részt.

Ezeknek buzgóságát külön is ki kell emelnem, míg azt sem hagyhatom említés nélkül, hogy a körjegyzői nagy testület, közgyűléseinken nagy távollétével tündökölt, hogy mi az oka ennek azt nem tudom, azt nem is keresem, de azt hiszem, hogy ezek is érdeklődhetnének annyira vármegyénk közgazdasági érdekeit munkáló Egyesületünk közgyűlései iránt, mint a nálunknál sokkal gyengébben dotált tanítói kar.

Ezeknek előre bocsátása után röviden vázolni fogom Egyesületünk 1906. évi működését, a különböző gazdasági ágakban:

a) A gazdaság általános fejlődésére, a földmivelő nép kioktatására az elmúlt évben is megtörtént a szokásos népies gazdasági előadásokat a két téli hónap alatt, január és februárban 12 községben 6 előadó 42 előadást tartott, melyen körülbelül 3000 hallgató vett részt. Ez előadásokon a gazdasági különféle kérdések és ágak mindenike felváltva természetesen mindig az előadási hely speciális viszonyai szerint, ennek megbeszélésére egyesületünk alelnöke Fridrik Géza ménesurad. igazgató az előadókkal egy értekezletet tartott, mely értekezleten az előadások tárgya, menete, iránya lett megbeszélve. A községek amelyekben ezen előadások megtartottak, a következők voltak: Szkoré, Kolun, Alsóvist, Rukkor, Bethlen, Galac, Felsőkomána, Felsővenice, Ohába, Todorica, Ósinka, Almásmező. Köszönet és elismerés illeti legelsősorban a

nagymélt. földmivelésügyi m. kir. minisztert, ki 350 kor. segélyt utalt ki e célra, továbbá az előadókat, kik oly csekély díjazás mellett teljesítették kötelesegeiket s az előadások elnökei, kik önzetlenül munkáltak a nép tanítása és kioktatása céljából.

(Folytatjuk)

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Sz. Á. Fogaras. Kritikán aluli! Ma-holnap már a dézsahölgyek is versírók lesznek! Ejnye be jó! A papirkosárba dobtuk.

K. B. Ó. Tohány. Pompás papirkosarat szereztünk be szerkesztőségünkbe az új év hajnalán, oda szórtuk, hogy ne legyen árván, hadd gazdagítsa azt!

Dr. H. L. Cegléd. A pompás cikkért fogadd halás köszönetünket. B. u. é. k.

G. D. Fogaras. Köszönjük s folytatását kérjük a jövő számmra. B. u. é. k.

B. K. Helyben. Köszönjük, már az egyiket visszaszámaztattuk. S az erről szóló dolgokat mindig készséggel vesszük és közöljük. Üdvözlöt!

Sz. V. Oláhujfalu. Kapja-e Nagyságod most már rendesen a lapot? Kedves, szép levelét megkaptuk. Ha nem leszünk alkalmatlanok tavasszal tesszük tiszteletünket. Kézcsók. Üdvözlöt.

Nem közölhetők: „Arany Jánosról“, „Kazinczy Ferencről“, „A jégen“, „Deilához“ (küldje hozzá).

Kritikán aluliak: „A vártóren“, „Esik a hó“, „Végrendelet“ stb...

Figyelő, Fogaras. Helyszüke miatt csakis jövő számunkban jöhet. Semmi bántó nincs benne.

Felolós szerkesztő és lapfőlapadonos:

THE FIELD DAVID.

Sz.: 8489/907. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETM. KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közlése teszi, hogy dr. Fejérvári Adolf hagyatéka esődtömögének képv. dr. Rosenberger János ügyvéd esődtömögöndnok által végrehajthatónak Ganea Lucretia pozsortai lakos végrehajtást szenvedett elleni 142 K 95 fill. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. tsrvényszék (a fogarasi kir. járásbíróság) területén levő Pozsorta község határában fekvő a pozsortai 18 sz. tkjvben Ganea János, Ganea Miklós, Ganea Jusztina, Ganea Gligore, Morariu Vazul (neje Ganea Jusztina) Morariu Vazul (neje Radu Ganea Istina) és Ganea Lucretia nevének álló A †

26, 27 hrsz. a. egész ingatlanra	359 kor.
308	14
400	56
667	09
741	03
866, 867, 868	19
1125	02
1196	18
1202	64
1258	20
1374	31
1442	13
1496	31
1629	06
1825	24
2025	09
2078	31
2257	05

2334	hrs. a. egész ingatlanra	33	"
2680	" " " " "	08	"
2684	" " " " "	14	"
2687	" " " " "	33	"
2721	" " " " "	03	"
2964	" " " " "	07	"
3083	" " " " "	05	"
3099	" " " " "	14	"
3255	" " " " "	12	kor.

ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi február hó 18-ik napján d. e. 9 órakor Pozsorta község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1. 81. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1907. évi november 24-én.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Nádudvary.
kir. albiró.

A fogarasi kir. járásbíróság mint tkvi hat.

8408—907. tkvi szám.

Hirdetmény.

Alsóvist községre nézve az 1892. XXIX. t.-c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, az azzal a felszólalással tétetik közzé: hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis az 1908. június 29-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítandó záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1908. évi június hó 29-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik — ide értve azo-

kat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek találják e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket e telekkönyvi hat hónap alatt, vagyis 1908. évi június 29-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a kiküldöttnek eredeti okirataikat adták át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetiben a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Fogaras, 1907. évi november 23.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.
Nádudvary,
kir. albiró.

Szám 2130—907. jzói.

Hirdetmény.

Ujsinka politikai község vendéglőhelyiségének 2 szobával leendő kibővítésének biztosítására folyó évi január hó 12-én d. u. 2 órakor a község irodájában árlejtést fog tartani.

A kikiáltási ár 8410 koronában állapított meg.

Árlejtők a kikiáltási ár 10%-át tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül az árverezést vezető kezéhez letenni.

A szóbeli árverezés megkezdése előtt megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok is fogadhatók el, megköveteltetik azonban, hogy ajánlattevő ajánlatában a bánatpénz letétele mellett azt is kijelentse, hogy az árverezési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

A részletes feltételek, terv, költségvetés, árverezési feltételek a hivatalos órák alatt a körjegyzői irodában Ósínkán hármikor megtekinthetők.

Ujsinka, 1908. január 1-én.

Az előlíjáróság.

Sz: 4252—905. tjkvi

ÁRVERÉSI HIRDETÉM. KIVONAT.

A sárkányi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Álduka Lasku végrehajthatónak Badila Jánosné szül. Álduka Lasku Mária végrehajtást szenvedő elleni 250 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék a sárkányi kir. járásbiróság területén levő az alsóvenicei 369. sz. tjkvben Radokea Jakab, Tintea János és végrehajtást szenvedő nevén álló

715	hrs. egész ingatlanra	50 kor.
1374	"	20 "
1767	"	8 "
4289	"	17 "
4723 6759	"	67 "
9091	"	5 "
9387	"	28 "
10971	"	25 "
11199, 11200	"	38 "
11787/1	"	118 "
11855/2	"	51 "
13169/1	"	35 "

és az alsóvenicei 783. sz. tjkvben Radokea

Katalin szül. Gráncea Radokea Jakab nős Batielu Domnikával Radokea Ráchel fér. Kintea Jánosné és végrehajtást szenvedő nevén álló 253 hrsz egész ingatlanra 320 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és. hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908 évi január 16-ik napjának d. e. 9 órakor Alsóvenice község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sárkány, 1907. évi október hó 28-án.

A kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság.

Werzár,
kir. albiró.

Sz.: 7758—907. tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETÉM. KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság, Dr. Rosenberger János ügyvéd, mint néhai Dr. Fejérvári Adolf ügyvéd hagyatéka csődtömeggondnokának: — tekintettel arra, — hogy a Fogarason, 1907. szeptember 6-án csődválasztmányi ülésen felvett jegyzőkönyv értelmében, — a szkoréi 353. sz. tjkvben, — Dr. Fejérvári Adolf ügyvéd nevén álló ingatlanjuttalék bírósági elárverezése határozatott el, az árverést a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő Szkoré község határában fekvő a szkoréi 353. sz. tjkvben Dr. Fejérvári Adolf nevén B. 316., 318., 319., 320. és 328. sorsz. a. 8/128-ad + 1/128-ből 1/6-od + 1/128-ből 1/7-ed ingatlanjuttalékaira: és pedig az A + 6501a/12., 6502b/12., 6502a/12., 6502b/12., 6502c/12., 6502d/12., 6503/12., 6503a/12. hrsz. a. ingatlanjuttalékra 1 K. 30 fill. az A + 6501a/13., 6501b/13., 6502a/13., 6502b/13., 6502c/13., 6502d/13., 6503/13., 6503a/13. hrsz. a. ingatlanokra 4 kor. 70 fill., az A + 6501a/14., 6501b/14., 6502a/14., 6502b/14., 6502c/14., 6502d/14., 6503/14., 6503a/14. hrsz. a. ingatlanjuttalékra 3 kor. 30 fill., az A + 6501a/17., 6501b/17., 6502a/17., 6502b/17., 6502c/17., 6502d/17., 6503/17., 6503a/17. hrsz. a. ingatlanjuttalékra: az A + 6501a/18., 6501b/18., 6502a/18., 6502b/18., 6502c/18., 6502d/18., 6503/18., 6503a/18., hrsz. a. ingatlanjuttalékra 56 kor. 60 fillér, az A + 6501a/21., 6501b/21., 6502a/21., 6502b/21., 6502c/21., 6502d/21., 6503/21., 6503a/21. hrsz. a. ingatlanjuttalékra 51 kor. 80 fillér A + 6501a/23., 6501b/23., 6502a/23., 6502b/23., 6502c/23., 6502d/23., 6503/23., 6503a/23. hrsz. a. ingatlanjuttalékra 55 kor., A + 6501a/26., 6501b/26., 6502a/26., 6502b/26., 6502c/26., 6502d/26., 6503/26., 6503a/26. hrsz. ingatlanjuttalékra 664 korona 80 fillér ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1908. évi január hó 20-ik napján d. e. 9 órakor Szkoré község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 25 százalékát kész-

pénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1907. október hó 28-án.

A kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Nádudvary,
kir. albiró.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Társai

Medgyes, Nagyküküllöm.

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonoz, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribizke cserjéket, málnákat, földiepret, díszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsafákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

2-16

Hivatalnok

50-es keresek közös háztartásra esinos, gyermektelen 30—35 éves intelligens özvegyet vagy független hajadont.

Levelek areképpel „Diskretio“ jelige alatt e lap kiadóhivatalának.

K Ö H Ö G É S !

Ki ezt figyelmen kívül hagyja, — önönmaga ellen vétkezik. —

Kaiser-féle

Mell-cukorka

a 3 fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva: köhögés, elnyalkásodas és rekedtség ellen.

4512 hitelesített bizonyítvány tanúsítja, hogy megtartják azt, amit ígérnek.

40 és 20 filléres csomagokban kaphatók:

Hermann P. János, Kontesveller
Károly, Steinburgi Pildner Frigyes
urak gyógyszerházaiban, FOGARAS.

!! Látványosság a fővárosban !!

Deák Ferenc-szállodaCsendes családi szálloda.
BUDAPEST, VIII., Aggteleky-utca 7.Fényes berendezés. 75 szoba,
központi légfűtés, vil-
lanyvilágítás, amerikai
önműködő rézmosdók,
fürdők, fényesen berendezett ká-
véház, mérsékelt árak.

5 percrenyire a keleti pályaudvartól.

Tulajdonos:

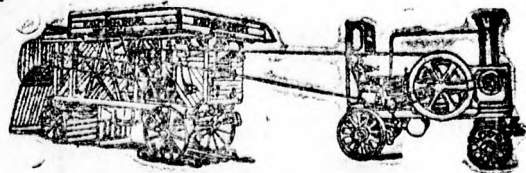
PALLAI MIKSA.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.**Feltűnő
ajándék!**Háziasszonyok és mosónők öröme. A
Lesive Phénix mosóporral való
mosással 50%
megtakarítást lehet elérni, nem szükséges
több szappan, sem pedig dörzsölni a
fehérneműt, egyszerű kifőzés után csak
kiöblíteni, a legszebb lesz a fehérnemű.
Kapható: 1/4, 1/2 és 1 kilós csomagokban,
használati utasítással, minden csomagon:
ára 24, 42 és 80 fillér.**klormentességért jótállás.**Kapható egyedül a BODOR BÉLA
varrógép-, kerékpár- és beszélőgép
üzletében.Minden háziasszony és mosónőnek
érdekében áll megpróbálni ezen mosóport
s meggyőződést szerezni állításom valódi-
ságáról.Beszélőgépek, lemezek és hen-
gerek jutányos árban kaphatók.

Tisztelettel

BODOR BÉLAvarrógép-, kerékpár- és beszélőgép-kereskedő.
Fogaras, Honvéd-u 11., saját háza.**Kalmár és Engel**

MÓTOR ÉS GÉPGYÁRA

Városi raktár: BUDAPEST. Gyár és iroda:
V. Lipót-kör. 18. VI. Úteg-u. 19.Ajánlja úgy cséplőgép, mint malomüzemre leg-
egyszerűbb benzínmotorjait, benzintokomobíljait,
valamint szivógázmotorjait, melyek V. Lipót-
kört 18. bármikor üzemben megtekinthetők.Teljes jótállás
kitűnő cséplésért! Egyedül létező ajándék!Ezen motorok egyenletes járásaik és bámu-
latos egyszerű szerkezetük folytán bármely
legjáratanabb ember által is azonnal köny-
nyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

Biztosítsd életedet!

„Az Anker”

Élet- és Járadék-biztosító Társaság

magyarországi vezérképviselőség:

BUDAPEST, VI., DEÁK-TÉR 6. (Anker-udvar.)

Az 1907. évtől kezdve új,
a felekre nézve nagyon
kedvező biztosítási felté-
telek léptek
díjemelés nélkül
érvénybe.1907-ben B) osztalékterv
szerint a befizetett díjak
arányában az évi díj
31.72%-ig emelkedő
nyereményosztalék
fizetett ki készpénzben.

Társasági vagyon: 171 millió korona, melyből Magyarországon 28.000.000 van elhelyezve.

Díjkönyvecskék kívánatra ingyen.

Képviselve Fogarason: THIERFELD LIPÓT által.

Biztosítsd életedet!

INDRA TÉA

a világ legjobb téája!

Valódi csak eredeti csomagokban „Elefant” védjeggyel.

Fogarasi főraktár:

I. CRACIUN, Fogaras.

Visszelárusítók kerestetnek!

**Harisnya nélküli
petroleum izzóvilágítás!**

5% olaj megtakarítás.

Korommentes!

Szagtalan!

Robbanásmentes!

Eltörhetlen!

Lámpaátalakítás fölösleges.

10" = 1 Kor. 75, 14" = 2 Kor. --, 16" = 2 Kor. 30.

Utánvét és postadíjmentes!

Atnézet díjtalanul!

Petroleum-Glühlicht-Industrie Kronach

(B A Y E R N.)

Visszelárusítók kerestetnek!